

Қосимов Миржалол Абдуфаттохович,
Тошкент давлат транспорт университети,
таянч докторанти
kelajaktalimi@gmail.com

ЎЗБЕКИСТОНДА ТРАНСПОРТ-ЭКСПЕДИТОРЛИК ВА ЛОГИСТИКА ХИЗМАТЛАРИ РИВОЖЛАНИШИНИНГ МАВЖУД МУАММОЛАР ТАҲЛИЛИ

ANALYSIS OF EXISTING PROBLEMS IN THE DEVELOPMENT OF FREIGHT FORWARDING AND LOGISTICS SERVICES IN UZBEKISTAN

АНАЛИЗ СУЩЕСТВУЮЩИХ ПРОБЛЕМ В РАЗВИТИИ ТРАНСПОРТНО-ЭКСПЕДИЦИОННЫХ И ЛОГИСТИЧЕСКИХ УСЛУГ В УЗБЕКИСТАНЕ

Аннотация. Мақолада транспорт-экспедиторлик ва логистика хизматлари соҳасидаги корхоналарнинг рақамли трансформациясининг ҳозирги ҳолати ўрганилиб, унинг ривожланишини асосий истиқболлари аниқланган. Рақамли технологиялар ва АКТ (ахборот коммуникацион технологиялари) соҳаси мамлакатларнинг интенсивлиги ва фойдаланиши йўналишларини белгилайдиган халқаро рейтингларда Ўзбекистон натижаларини диагностикасидаги кўрсаткичлар мамлакатлар орасида ўртача ёки ўртача даражадан паст эканлигини аниқлади.

Таянч иборалар: транспорт-экспедиторлик, хизмат рақамлаштириши, рақамли трансформация, логистика ва транспорт, инновациялар, менежмент.

Abstract. The article examines the current state of digital transformation of enterprises in the field of freight forwarding and logistics services, and identifies the main prospects for its development. In the international rankings of digital technologies and ICT (information and communication technologies), which determine the intensity and direction of use of countries, the indicators in the diagnosis of the results of Uzbekistan are average or below average among countries.

Keywords: freight forwarding, service digitization, digital transformation, logistics and transport, innovation, management.

Аннотация. В статье исследуется современное состояние цифровой трансформации предприятий в сфере транспортно-экспедиторских и логистических услуг и определяются основные перспективы ее развития. В международных рейтингах цифровых технологий и ИКТ (информационно-коммуникационных технологий), определяющих интенсивность и направленность использования стран, показатели в диагностике результатов Узбекистана находятся на среднем уровне или ниже среднего среди стран.

Ключевые слова: экспедирование грузов, цифровизация услуг, цифровая трансформация, логистика и транспорт, инновации, менеджмент.

Транспорт-экспедиторлик ва логистика хизматлари соҳасидаги корхоналар учун Ўзбекистон компанияларининг инновацион индексини баҳолаш таҳлили шуни кўрсатдики, корхоналар томонидан амалга оширилаётган янгиликларнинг аксарияти рақамли технологиялар ва АКТга тегишли. Бироқ, ушбу компаниялар технологик бозор етакчилари бўлиб, бутун саноат тенденцияларини тўлиқ акс эттирмайди. 2020 йилда коронавирус касаллиги (СОВИД-19) пайдо бўлиши ва унинг тарқалишининг олдини олиш бўйича карантин тадбирларини амалга оширилиши муносабати билан умуман жаҳон иқтисодиёти, хусусан транспорт-логистика сектори фаолиятида сезиларли ўзгаришлар юз берди. Транспорт-экспедиторлик ва логистика хизматларини рақамли ўзгартириш истиқболларини аниқлаш учун уларнинг даражалари ва йўналишлари бўйича тўртта асосий даражаси таклиф қилинди:

1. Микро даража (корхонанинг ички бошқаруви ва бизнес жараёнлари).

2. Мезол даража (корхонанинг истеъмолчилар, мижозлар ва шериклар билан ўзаро алоқаси).

3. Макро даража (корхонанинг давлат томонидан тартибга солиш ва бошқариш билан ўзаро алоқаси) ва мегалевел (халқаро қоидаларга мувофиқлаштириш ва халқаро инфратузилма билан интеграция).

4. Энг истиқболли йўналишлар қаторида менежмент ва ишлаб чиқариш жараёнларини автоматлаштириш, сунъий интеллект, робототехника, сўнгги милни етказиб бериш, омборларни автоматлаштириш, блокировка, маълумотларни таҳлил қилиш, булутли ҳисоблаш, автоном транспорт воситалари таклиф этилади.

Транспорт-экспедиторлик ва логистика хизматларни кўрсатиш тузилмаси авваламбор, тузилманинг энг юқорисида интермодаль, кейин мультимодаль, ундан кейин юнимодаль регионаллари ташишлар, кейин вилоятлар ва шаҳарлар миқёсидаги ташишлар, энг охирида эса алоҳида транспорт ташкилоти ҳисобланмайдиган корхоналар тасарруфидаги транспорт воситаларида бажариладиган юк ташишлар кўзда тутилади.

Республикамизда транспорт-экспедиторлик ва логистика хизматларни ташкил этишда, унинг географик жойлашуви ва салоҳияти фойдаланиш ҳамда махсус эркин иқтисодий зоналарнинг транспорт ҳамжиҳатлигини таъминлаш бўйича стратегиясига эга бўлиши керак.

Транспорт-экспедиторлик ва логистика хизматларини мамлакатимиз эҳтиёжидан келиб чиқадиган бўлсак етарли даражада деб, баҳолай олмаймиз. Республикамизда транспорт-экспедиторлик ва логистика хизматларини ташкил этиш стратегиясида авваламбор, транспорт салоҳиятидан фойдаланиш даражаси ва янги логистик марказларга муҳтожлигимиз кўрсатиб ўтилган. Транспорт-экспедиторлик ва логистика хизматлари бозорини янада ривожлантириш ва бозорни тўйинтириш, инфратузилмани яхшилаш ва самарали ташишни ташкил этиш билан боғлиқ масалалар стратегияда таклиф этилган.

Транспорт-экспедиторлик ва логистика хизматларининг рақамли ўзгариши даври XXI асда сезиларли даражада кучайди. Айтиш мумкинки, ушбу йўналишдаги сезиларли «сакраш» 2020 йилда коронавирус касаллиги (СОВИД-19) тарқалиши туфайли юзага келди, бу эса аҳоли ҳаракатчанлигини сезиларли даражада чеклаб қўйди ва жаҳон савдосининг пасайишига олиб келди. Ахир, кўплаб мамлакатлар томонидан жорий этилган карантин чоралари натижасида шериклар (мижозлар, пудратчилар) билан «жонли» алоқанинг йўқлиги бошқарув ва иш жараёнларида деярли барча корхоналарнинг ахборот-коммуникация технологияларидан (АКТ), рақамли технологиялардан ва интернетдан

фойдаланишни кучайтирди. Транспорт ва логистика соҳасидаги корхоналар умумий тенденциядан истисно эмас эди, шунингдек, ўзларининг рақамли трансформациясини бошлашга ёки давом эттиришга мажбур бўлдилар. Бундай трансформацион ўзгаришларни қанчалик тез ва муваффақиятли амалга ошириш корхоналарни рақамлаштиришнинг ҳозирги ҳолатига ва умуман уларнинг инновацион йўналишига, шунингдек замонавий шароитларда менежментнинг корхоналарни ривожлантириш бўйича узоқ муддатли стратегияларни шакллантириш қобилиятига боғлиқ.

Сўнгги тадқиқотлар ва нашрларнинг таҳлили. Умуман иқтисодий ва хусусан транспорт-экспедиторлик ва логистика хизматларини рақамлаштириш масаласи ҳозирги кунда долзарбдир, шунинг учун кўплаб Ўзбекистонлик ва хорижий олимлар, шунингдек ихтисослашган ташкилотлар уни ўрганмоқдалар.

Тадқиқотнинг мақсади корхоналарнинг транспорт-экспедиторлик ва логистика хизматларнинг ҳозирги ҳолатини таҳлил қилиш ва унинг Ўзбекистонда ривожланиш йўналишлари ва истиқболларини аниқлашдир. Ушбу мақсадга эришиш учун ҳал қилиниши керак бўлган вазифалардан бири транспорт-логистика соҳаси корхоналари томонидан АКТдан фойдаланишни таҳлил қилиш, СОВИД-19 тарқалиши натижасида карантин чекловларида ишлайдиган секторнинг хусусиятларини аниқлаш ва уларнинг транспорт-логистика фаолиятининг рақамли ўзгаришига таъсири, секторни рақамлаштиришнинг истиқболли ривожланиш йўналишларини таклиф қилиш.

Корхоналар фаолиятида инновациялардан фойдаланиш уларнинг фаолияти натижаларини сезиларли даражада яхшилаши ва фаол ривожланиш ва узоқ муддатли рақобатбардошлик учун асос бўлади. Рақамли трансформация моҳиятан инновациондир. 2030 йилгача Ўзбекистон Республикасини комплекс ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш концепциясини (кейинги ўринларда – Концепция) ишлаб чиқиш мамлакатда амалга оширилаётган 2017–2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналишлари бўйича Ҳаракатлар стратегиясига, Ҳукуматнинг молиявий-иқтисодий муносабатларнинг барча жиҳатларини ислоҳ қилиш, тармоқлар ва ҳудудларнинг иқтисодий салоҳиятини ошириш ва ижтимоий масалаларни ҳал этиш билан боғлиқ қабул қилинган қарорларига асосланади [1].

Транспорт-экспедиторлик ва логистика хизматлар рақамлаштириш, у томонидан баҳоланадиган кўрсаткичлар тизимини шакллантириш, шунингдек, миллий даражадаги рақамлаштиришнинг умумий тенденцияларини ҳисобга олиш зарур.

- ▶ логистика тизимини такомиллаштириш ва рақамли технологияларни жорий этиш мақсадида рақамли логистика тизимига босқичма-босқич ўтиш;
- ▶ электрон тижоратнинг ривожидида муҳим роль ўйнавчи почта ва логистика инфратузилмасини модернизациялаш ва техник янгилашни таъминлаш, логистика марказларини (фулфилмент) яратиш бўйича йирик лойиҳаларни амалга ошириш, ахборот технологияларини ва почта алоқаси объектларида автоматлаштирилган тизимлар жорий этиш, шунингдек, почта ва логистика хизматлари сифатини ошириш;

Транспорт-экспедиторлик ва логистика корхоналари веб-сайтларининг интерактив хизматлар кўрсатиш имкониятларига жалб этилишининг оз миқдори мавжуд. Бунга кўплаб омиллар сабаб бўлиши мумкин, жумладан: мижозларнинг веб-сайтни компания билан алоқа воситаси сифатида ишлатишни истамаслиги ёки ишонмаслиги, сайт орқали

компания билан алоқа қилиш тўғрисида тегишли аниқ маълумотларнинг етишмаслиги, интернетнинг узилиши, интерактив сифатнинг мос келмаслиги компаниянинг веб-сайти кутаётган мижозлар орқали хизматлар ва бошқалар.

Таъкидлаш жоизки, транспорт-логистика соҳаси корхоналари томонидан АКТни жорий этиш тенденциялари 2021 йилдан бошлаб жиддий ўзгаришларга дуч келинди. Ахир, СОВИД-19 тарқалиши ва карантин чекловлари амалга оширилганда кўпчилик соҳадаги корхоналарда сезиларли ўзгаришлар рўй берди. Масалан, транспорт ва почта ва курьерлик компаниялари самарадорлиги барча соҳаларда, шу жумладан рақамли трансформацияларда сезиларли даражада фарқ қилади.

Умуман олганда замонавий транспорт-экспедиторлик ва логистика хизматларини ташкил этишнинг халқаро даражадаги вазифаларига қуйидагилар киради:

- ▶ материал, ахборот ва бошқа керакли оқимларни интеграллашган комплекс тизимларини яратиш;
- ▶ ишлаб чиқариш ва муомала соҳаларида логистик имкониятлардан фойдаланишни назоратга олиш, уларни режалаштириш ва стратегик мувофиқлаштириш;
- ▶ бозор муҳитини ҳисобга олган ҳолда танлаб олинган стратегия доирасида логистик конвенцияни доимий мукамаллаштириш;
- ▶ транспорт-экспедиторлик ва логистика хизматлар жараёнлари технологиясини сифатли таъминлай оладиган малакали кадрлар билан таъминлаш;
- ▶ халқаро йўналишларда хизмат кўрсатувчи транспорт-экспедиторлик ва логистика хизматлари корхоналарининг рақобатдошлигини ошириш бўйича самарали чоратадбирларни қўллаш;
- ▶ республикамизда транспорт-логистик марказлар ва хизмат кўрсатувчи инфратузилма объектларининг оптимал жойлашувини таъминлаш;
- ▶ транспорт-логистик хизматлари кўрсатиш операторларининг инвестициявий жозибадорлигини ошириш;
- ▶ соҳада инновацион муҳитни яратиш орқали миллий операторларнинг ахборот технологиялари ва воситалари билан таъминоти ва бошқарувда улардан кенг фойдаланишни таъминлаш;
- ▶ транспорт-логистик тизим иштирокчиларининг халқаро иқтисодий алоқаларини оқилона ташкил этиш ва бошқалар.

Замонавий транспорт-логистика хизматларининг ўзига хос хусусиятлари қуйидагиларни ўзида мужассам этади:

- ▶ замон талабидан келиб чиқиб, маҳсулотларни янги ташиш технологияларида сифатли етказишни ташкил этиш;
- ▶ транспорт-экспедиторлик ва логистика хизматлар жараёнида инновацион технологиялардан фойдаланилиши;
- ▶ захираларни омборда сақлаш ва уларни оптималлаштириш жараёни;
- ▶ моддий ресурслар ва тайёр маҳсулотлар захирасининг назорати;
- ▶ ортиш ва тушириш ишлари;
- ▶ ахборот оқимларини йўналтириш;
- ▶ фаолиятда менежмент ва маркетингнинг замонавий усулларида самарали фойдаланилиши;
- ▶ транспорт-экспедиторлик корхоналари 3PL, 4PL, 5PL провайдер ёрдамида хизмат кўрсатиши.

Сўнгги йилларда транспорт-экспедиторлик ва логистика хизматлар билан фаолият юритувчи кичик корхоналар кўпроқ кичик сервис хизматлари билан чекланиб қолиб, улар нафақат хорижий корхоналар билан транспортда ташиш хизматини аутсорсинг қилиб, кам даромадли хизмат кўрсатиш билан шуғулланмоқда. Транспорт-экспедиторлик ва логистика хизматларининг асосий даромадли фаолияти халқаро бозорларга экспорт-импорт маҳсулотларини транспортда етказиб бериш бўлсада, замонавий ташиш технологияларига эга бўлмаганлиги сабаб, валюта оқимини олиб келиши муваффақиятсиз яқунланяпти.

Транспорт-логистика тизимининг ҳар бир минтақаси учун у фақат миқдор ва сифат тавсифлари, бошқача айтганда уни ташкил этувчи элементларнинг ўлчамлилиги билан фарқланади. Умумлашган тарзда интеграциялашган транспорт-логистика тизимининг бошқарув тузилмаси 1-расмда тасвирланган.

Шунингдек, транспорт-логистика марказлари фаолиятини ислоҳ қилиш учун учун бир қатор муҳим ишларни амалга ошириш лозим.

- ▶ транспорт-логистикаси соҳасида «аниқ вақт» ва «эшикдан эшиккача» принцип асосида ишловчи, божхона, транспорт – экспедиторлик, омборхона ва информацион логистика соҳасида тўлиқ комплекс хизматларини кўрсатиш имкониятларига эга транспорт-логистика марказларини ташкил этишнинг аниқ ҳуқуқий механизми ва фаолиятни тўғридан-тўғри тартибга солувчи қонун ёки қонуности ҳужжатларнинг ягона баъзасини шакллантириш;
- ▶ ҳозирги вақтда республикамиздаги транспорт-логистика соҳасидаги тарифларни пасайтириш;
- ▶ республикамизда халқаро транспорт-логистика марказларини ташкил этишда хусусий секторларнинг улушини кескин ошириш;
- ▶ транспорт-логистика марказлари фаолиятини мувофиқлаштириб турувчи идоравий тузилмани яратиш лозим.

1-расм. Интеграциялашган транспорт-логистика тизимининг бошқарув тузилмаси.

- ▶ юртимизда транспорт-логистика тармоқларини (марказлар) ривожлантиришга хусусий секторларни (аутсорсинг) ҳамда халқаро компанияларни жалб этиш учун миллий қонунчилигимизда транспорт-логистикаси соҳасидаги жозибадорлик даражасини ошириш.

Шундай қилиб, муаллифлар томонидан республикамызда ташкил этилган ва режалаштирилган логистика марказларининг истеъмолчиларга транспорт хизматини кўрсатиш қуйидагиларни бажарилишини таклиф этади:

- ▶ товар (юк)лар хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда уларни тегишли тарзда ўрам (упаковка) воситаларини танлаш;
- ▶ упаковкадаги юк пакетларига тегишли ёзувлар ва белгилар киритиш, яъни тамғалаш;
- ▶ махсус таралардан фойдаланишни кўзда тутиш, уларни тегишли белгилаш ва кодларни киритиш, юк бирликларини шакллантириш, юкларни пакетлаштириш ва контейнерлаштириш;
- ▶ самарали ташиш тури ва воситаларини танлаш;
- ▶ транспорт воситаларига юк ортиш ва тушириш ишларини бажаришда рационал технологияларга амал қилиш;
- ▶ юк омбори ва терминалларда товарларни рационал жойлаштириш, уларни ҳисобга олиш ва захираларни шакллантириш;
- ▶ замонавий ахборот технологияларидан фойдаланиш;
- ▶ илмий-тадқиқот ишлардан фойдаланган ҳолда инновациялар яратиш ва амалиётга қўллаш.

Хулоса ўрнида шуни айтиш мумкинки, транспорт-экспедиторлик ва логистика хизматлари соҳасини ривожлантириш учун энг аввало логистика экспедиторлик хизматларини ҳамда мультимодал логистика марказларини ривожлантириш орқали ташқи савдо йўналишларини диверсификациялашга эришиш мумкин. Логистика соҳасидаги фаолият кўпқирралидир. У транспорт, омбор хўжалиги, захиралар, ходимлар бошқаруви, ахборот тизимлари, тижорат фаолияти ва кўплаб бошқа фаолиятларни ташкил этишни қамраб олади. Логистик ёндашувнинг принципиал янгилиги юқорида саналган фаолият соҳаларининг маромли ташкил этилган енгил бошқарилувини ва юқори самарали материал ўтказувчи тизимларини яратиш мақсадидаги узвий боғлиқлигини таъминлаш ҳисобланади.

ЎРНИ яхшилаш учун соҳа мутахассислари билан бирлашиб, алоҳида қисмлардан иборат ягона (авиаташувлар, автоташувлар, темир йўли ташувлари, омборхона хизматлари) дастури ишлаб чиқилиши керак. Дастур соҳага кадрлар тайёрлаш, мавжуд кадрларнинг малакасини ошириш, инфратузилмаларни яхшилаш каби йўналишларда бўлиши керак. Бундан ташқари, божхона хизматларида ИТ қўлланилиши даражасини ошириш, божхона ва чегара постларидаги жараёнларни доимий мониторинг қилиш, божхона ва соҳа вакиллари билан очик мулоқот яратиш орқали пайдо бўлаётган муаммоларни тезкор ҳал қилиш, уларнинг келажақда такрорланишининг олдини олиш каби чора-тадбирлар ўтказилиши керак.

Ишончим комилки, мамлакатимизда бўлаётган логистика ва транспорт соҳасидаги ижобий ўзгаришлар тез кунларда самарали натижаларни кўрсатади. Чунки ўсиб бораётган иқтисоднинг юки энг аввало логистика тизимига тушади. Шундай экан мамлакатимизнинг экспорт салоҳиятни ошириш, импорт харажатларини камайтириш, маҳаллий бозордаги

транспорт харажатларини минималлаштириш ва оқибатда халқимиз фаровонлигини янада ошириш айнан логистика самадорлигига боғлиқ.

Республикамызда замонавий транспорт-логистик хизматларининг ташкил этилиши ва шу билан биргаликда ушбу хизматларнинг миллий иқтисодиётимизни янада ривожлантириши, айнан транспорт-логистик инфратузилма масалалари билан боғлиқдир. Замонавий транспорт-логистик марказларда барпо этилаётган экспорт-импорт юкларини ташувчи транспорт мажмуалар, омборлар ва озиқ-овқат маҳсулотларини совуткичларда сақловчи терминалларни ташкил этилиши, биринчи навбатда, экспортга йўналтирилган корхоналар фаолиятини янада ривожлантиришга, иккинчидан, кичик бизнес субъектлари сонини ортиши ва шу билан биргаликда иқтисодиётимизни барча тармоқларини жадал ривожлантиришга хизмат қилади.

ФОЙДАЛАНИЛГАН АДАБИЁТЛАР

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича Ҳаракатлар стратегияси тўғриси»даги фармони. // «Халқ сўзи», 08.02.2017 й. №28 (6722).
2. Ўзбекистон Республикаси Президентининг қарори. Транспорт соҳасида кадрлар тайёрлаш тизимини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида. ПҚ-4703-сонли 04.05.2020йил.
3. Миротин Л. Б.. Транспортная логистика / Под ред. – М.: МАДИ, 2013
4. Хамраев Д.Х., Хамраев Я.Д.. Халқаро савдода транспорт-экспедиторлик хизматларига эҳтиёжларни аниқлаш ва баҳолаш.. Қўлланма. – Т.: 2017, 98-б.
5. <https://lpi.worldbank.org/>
6. <https://www.uifa.uz>
7. <https://www.fiata.com>
8. <https://www.mintrans.uz>
9. <https://www.mylogistika.uz>
10. <https://lex.uz>
11. <http://e-dastur.uz>

Мадрахимова Гуласал Рўзимбой қизи,
ТДИУ «Тармоқлар иқтисодиёти»
кафедраси катта ўқитувчиси
e-mail: gmadrahimova@list.ru

ПАНДЕМИЯ ШАРОИТИДА ЎЗБЕКИСТОНДА ТЎҚИМАЧИЛИК САНОАТИНИ РИВОЖЛАНТИРИШДА ИННОВАЦИОН ВА ИНВЕСТИЦИОН ИМКОНИАТЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИШ

TAKING ADVANTAGE OF INNOVATION AND INVESTMENT OPPORTUNITIES
IN THE DEVELOPMENT OF THE TEXTILE INDUSTRY IN UZBEKISTAN
IN PANDEMY CONDITIONS

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ИННОВАЦИОННЫХ И ИНВЕСТИЦИОННЫХ ВОЗМОЖНОСТЕЙ
В РАЗВИТИИ ТЕКСТИЛЬНОЙ ИНДУСТРИИ В УЗБЕКИСТАНЕ
В ПАНДЕМНЫХ УСЛОВИЯХ

Аннотация. Мақолада Ўзбекистонда тўқимачилик саноатини ривожлантиришда инновацион ва инвестицион имкониятлардан фойдаланишни такомиллаштириш бўйича таклифлар берилган.

Таянч иборалар: тўқимачилик саноати, инвестицион фаолият, инновацион фаолият, ЯИМ, инновацион-инвестицион стратегия, SWOT таҳлил.

Abstract. The article analyzes the investment and innovation situation in Uzbekistan and offers suggestions for improving the use of innovative and investment opportunities in the development of the textile industry in Uzbekistan in the case of pan demy.

Keywords: textile industry, investment activity, innovative activity, GDP, innovation-investment strategy, analysis SWOT

Аннотация. В статье проделан анализ инвестиционно-инновационного состояния Узбекистана и предлагаются предложения по улучшению использования инновационных и инвестиционных возможностей в развитии текстильной промышленности Узбекистана.

Ключевые слова: текстильная промышленность, инвестиционная активность, инновационная деятельность, ВВП, инновационно-инвестиционная стратегия, SWOT-анализ.

Тўқимачилик корхоналари фаолиятини ривожлантиришда инвестицион-инновацион имкониятлардан фойдаланишни такомиллаштириш масалалари ҳозирги пандемия шароитида долзарблигини янада ошироқда. Жаҳон тажрибасидан кўриш мумкинки, ҳар қандай саноат корхоналарини ривожлантиришда инновацион ва инвестицион имкониятлардан фойдаланиш ўзининг ижобий самарасини кўрсатиб келмоқда. Мамлакатимиздаги тўқимачилик саноат тармоғига сўнгги йилларда катта миқдорда инвестициялар жалб этилиши натижасида технологик такомиллашув даражаси йилдан йилга ошиб бормоқда. Биргина 2019 йилда тўқимачилик тармоғига 832,3 млн АҚШ доллар миқдорда инвестиция киритилган, 467,1 млн АҚШ доллар миқдорда тўқимачилик толасини қайта ишлаш машиналари импорт қилинган [1].